

Aan de gemeenteraden
in de Veiligheidsregio Hollands Midden

Postadres
Postbus 1123
2302 BC Leiden

Datum:	16 juli 2020	Telefoon:	088-2465132	Bijlage:	-
Ons kenmerk:	PK9/Covid-19	Fax:	-		
Uw kenmerk:	-	E-mail:	peter.kessels@vrhm.nl		
Uw brief van:	-	Onderwerp:	Stand van zaken Covid-19 VRHM (brief 9)		
Contactpersoon:	Peter Kessels		Graag bij correspondentie kenmerk en onderwerp vermelden.		

Geachte leden van de raad,

Sinds mijn brief van 18 juni 2020 zijn er wijzigingen aangebracht in de landelijke maatregelen om de verdere verspreiding van Covid-19 te voorkomen. Deze wijzigingen zijn, op basis van de aanwijzingen van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), verwerkt in nieuwe noodverordeningen (8e Noodverordening COVID-19 VRHM op 1 juli 2020 en de 9e Noodverordening COVID-19 VRHM op 15 juli 2020). Een afschrift van deze noodverordeningen, en de bijbehorende aanwijzingen, heeft u reeds ontvangen.

In deze brief informeer ik u onder meer over het huidige situatiebeeld, de totstandkoming en inhoud van de noodverordening (incl. aanvullende besluiten), de handhaving van de noodverordening, de continuïteit van de hulpdiensten/crisisorganisatie, de positie van de gemeenteraad en het wetgevingstraject van de Tijdelijke wet maatregelen Covid-19. Dit is de negende informatiebrief die u van mij ontvangt. Eerder heeft u van mij een brief (per email) ontvangen op 2 maart, 13 maart, 14 maart, 18 maart, 30 maart, 8 april, 5 mei en 18 juni 2020.

Huidig medisch situatiebeeld

Het gunstige medische beeld dat ik in mijn laatste twee brieven schetste, heeft zich versterkt doorgezet. Sinds 1 juni 2020 worden er in de regio Hollands Midden iedere week circa 3.000 mensen getest. Het aantal positief geteste personen is in de afgelopen zes weken teruggelopen van circa 2% naar 0,3%. Dat betekent dat er altijd mensen zijn met luchtwegklachten, maar steeds minder van die klachten wordt veroorzaakt door het Covid-19 virus. In de eerste twee weken van juni zijn er nog enkele clusters van besmettingen geweest. Sinds eind juni zijn er geen clusters van besmettingen geweest.

Het aantal patiënten met het Covid-19 virus op de Intensive Care (IC) in de ROAZ-regio Hollands Midden en Haaglanden is gedaald tot twee. Er liggen in deze regio nog zeven mensen met het Covid-19 virus op andere afdelingen in de ziekenhuizen. Ook dat is een constant beeld in de laatste weken.

De bezoekenregeling binnen verpleeghuizen verloopt goed. Het is in geen enkele instelling nodig geweest om de bezoekenregeling substantieel te verminderen als gevolg van besmettingen.

De GGD en de veiligheidsregio bereiden zich ook in de komende maanden voor op de situatie van een verhoogd aantal besmettingen, die zich naar alle waarschijnlijkheid in het najaar en het voorjaar 2021 zal voordoen. Op landelijk niveau is daarvoor een Corona-dashboard ontwikkeld (<https://coronadashboard.rijksoverheid.nl/>) dat nog wordt aangevuld in de komende weken. Het doel van dit dashboard is het nauwkeurig monitoren van de ontwikkelingen, waardoor snel maatregelen genomen kunnen worden, als het virus zich sterk zou uitbreiden. Het dashboard zorgt ook voor cijfers op regionaal niveau, naast uiteraard alle cijfers die binnen de regio zelf worden verzameld. Vanwege de wens om snel te reageren zijn en worden voor de verschillende parameters signaalwaarden gedefinieerd. Als bijvoorbeeld op landelijk niveau sprake is van een opname van gemiddeld 10 mensen per dag op de IC gedurende een aaneensluitende periode van drie dagen, is er sprake van een signaal. Op regionaal niveau zullen ook dergelijke signaalwaarden worden gedefinieerd.

Het bestrijdingsbeleid is gericht op het 'uittrappen van lokale of regionale brandjes'. De verwachting is dat er, gelet op de genomen maatregelen op basis van het 1,5 meter principe, niet snel sprake zal zijn van het nemen van landelijke maatregelen. Binnen iedere regio wordt er door diverse registraties nauwkeurig gevolgd hoe het virus zich ontwikkelt. Dat begint bij de analyse van rioolwater en vervolgens het aantal personen dat positief wordt getest. Door middel van bron- en contactonderzoek probeert de GGD bronnen te achterhalen. Als er een gemeenschappelijke bron voor meerdere besmettingen wordt vastgesteld, wordt geanalyseerd of de bron eenmalig was (bijvoorbeeld een eenmalige bijeenkomst) of structureel (bijvoorbeeld een instelling met slechte ventilatie en teveel bezoekers). Vervolgens vindt advisering van de betreffende instelling plaats of kan de voorzitter veiligheidsregio (nu, op basis van de noodverordening) of de burgemeester (straks, na inwerkingtreding Tijdelijke wet maatregelen covid-19) besluiten tot het nemen van maatregelen, zoals sluiting of hygiënische aanwijzingen.

Ook door het contactonderzoek wordt het virus bestreden. De GGD gaat bij iedere besmette persoon na met wie hij of zij 48 uur voor het begin van de klachten (nauwe) contacten heeft gehad. Al die personen worden gebeld en verzocht veertien dagen thuis te blijven en zich te laten testen als zij klachten krijgen. Op die manier wordt verdere verspreiding voorkomen. Bij de uitbraak in familieverband in Katwijk begin juni, zijn op deze manier circa 30 besmette personen en 30 nauwe contacten geïdentificeerd, waarna de uitbraak is ingedamd. Er zijn nu geen nieuwe besmettingen meer.

Nieuwe noodverordening (en aanvullende besluiten)

Sinds de 7^e Noodverordening per 15 juni 2020 is een groot aantal maatregelen (tussentijds) versoepeld, op basis van nieuwe aanwijzingen van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, mede namens de minister van Justitie en Veiligheid. Dit heeft geleid tot de 8^e Noodverordening per 1 juli 2020 (versoepelingen op vlak van samenkomst, horeca, onderwijs, vervoer, cultuur en sport) en de 9^e Noodverordening per 15 juli 2020 (nadere verduidelijking aantal onderwerpen uit de vorige noodverordening zoals bezoekersregeling verpleeghuizen,

placering sauna en wellness, uitzonderingen op de 1,5 meterregel). U heeft een afschrift gekregen van deze noodverordeningen en de onderliggende ministeriële aanwijzingen.

De noodverordeningen zijn opgesteld op basis van de landelijke model-noodverordening van het Veiligheidsberaad. Er zijn geen eigen, afwijkende bepalingen opgenomen in de noodverordeningen van de veiligheidsregio Hollands Midden. Voor de vaststelling van de noodverordeningen heb ik telkens de burgemeesters in het Regionaal Beleidsteam (RBT) geconsulteerd en geen van de burgemeesters heeft schriftelijk bezwaar doen aantekenen tegen de noodverordeningen, omdat het belang van hun gemeente onevenredig geschaad zou worden (artikel 39, vierde lid, Wet veiligheidsregio's).

De versoepeling van de maatregelen in de 8^e Noodverordening per 1 juli 2020 was omvangrijk en omvatte ook het naar voren halen in de tijd van de versoepeling van een aantal maatregelen die oorspronkelijk was voorzien per 1 september 2020. Het gaat hierbij om de opening van sportscholen c.q. binnen sporten, toestaan van evenementen, meer gasten in horecagelegenheden en het toestaan van contactsporten. Wel zijn op deze versoepelingen nog aanvullende voorwaarden van toepassing, om de verdere verspreiding van het Covid-19 virus te beperken.

De versoepeling van de maatregelen per 1 juli 2020 wordt gezien als het einde van de periode van de intelligente lockdown. Sinds de 1^e Noodverordening per 13 maart 2020 zijn heel ingrijpende maatregelen noodzakelijk geweest om het Covid-19 virus onder controle te krijgen. Dankzij de inzet van velen in de zorg, het openbaar bestuur, de hulpdiensten, het onderwijs en het bedrijfsleven, alsmede door de acceptatie en naleving van de maatregelen door burgers en ondernemers, kunnen we constateren dat we op dit moment het Covid-19 virus onder controle hebben.

Resultaten uit het verleden bieden echter geen garantie voor de toekomst. Zolang er geen vaccin of geneesmiddel is, blijft grote waakzaamheid geboden en worden verdere voorbereidingen getroffen om nieuwe (cluster-) uitbraken snel te kunnen indammen.

Handhaving noodverordening

De versoepeling van de maatregelen per 1 juli 2020 noopt ook tot een andere handhavingsstrategie. Het uitgangspunt is dat handhaving het sluitstuk is, zeker nu weer zoveel mogelijk is. Op de eerste plaats doen we een beroep op de eigen verantwoordelijkheid van burgers: vermijd drukte en houd 1,5 meter afstand. Samen met de hygiëne- en gezondheidsmaatregelen (was vaak je handen, hoest in je elleboog; aangevuld met blijf thuis bij klachten en laat je testen) draagt dit substantieel bij aan het beperken van de verspreiding van het Covid-19 virus. Op de tweede plaats spreken we ondernemers aan op hun verantwoordelijkheid, zodat gasten de 1,5 meter afstand in acht kunnen nemen en het niet te druk wordt. In onder meer de horeca betekent dit dat er sprake is van een gedeelde verantwoordelijkheid van ondernemers én gasten, zodat de geldende bepalingen uit de noodverordening nageleefd kunnen worden en ook daadwerkelijk worden nageleefd. In de praktijk blijkt dit soms moeizaam samen te gaan. Bij klachten, excessen of provocatief gedrag zal dan worden gehandhaafd, volgens de afgesproken lijn: aanspreken, waarschuwen, boete en/of opleggen (preventieve) last onder dwangsom. Deze handhavingslijn wordt ook toegepast in andere drukke gebieden, zoals winkelcentra, binnensteden, water, stranden. Deze drukke gebieden worden gemonitord en eventuele handhavingsacties worden afgestemd tussen de betreffende gemeenten, om een waterbed-

effecten te voorkomen. Indien noodzakelijk kan in voorkomende gevallen achteraf worden gehandhaafd.

Om in de drukke gebieden snel te kunnen handelen als dat nodig is, heb ik, na afstemming met de burgemeesters, specifieke locaties (bijvoorbeeld parkeerterreinen, aanlegkades, recreatiegebieden) aangewezen die afgesloten kunnen worden om de toestroom van nog meer mensen te kunnen reguleren. Deze maatregel kan lokaal worden ingezet als de betreffende burgemeester dit nodig acht.

Door de versoepeling van de maatregelen per 1 juli 2020 is het ook weer mogelijk om (kleinschalige) evenementen te organiseren. In mijn vorige brief schreef ik dat ik, samen met de burgemeesters, aan het verkennen was op welke wijze kleinschalige evenementen in onze regio weer mogelijk zouden kunnen zijn. Oorspronkelijk gold een verbod op alle evenementen tot 1 september 2020. Door deze versoepeling per 1 juli 2020 is een eigen regionale beleidslijn niet meer noodzakelijk. De achttien burgemeesters in Hollands Midden hebben wel afspraken gemaakt over hoe zij omgaan met aanvragen voor evenementen, om deze veilig te kunnen laten plaatsvinden (conform de voorwaarden in de noodverordening) en de druk op de hulpdiensten en de gemeentelijke toezicht- en handhavingsorganisaties niet verder te laten oplopen.

De achttien burgemeesters hebben gezamenlijk afgesproken om reeds afgelaste evenementen in principe door te schuiven naar volgend jaar en vergunningen voor nieuwe evenementen worden dit jaar niet meer afgegeven, tenzij het betreffende evenement geen extra capaciteit van de hulpdiensten/gemeente vraagt en het evenement aantoonbaar zelfregulerend is opgezet. Reeds verleende evenementenvergunningen worden opnieuw getoetst aan de Covid-19 risicoscan en maatregelen (conform de geldende noodverordening).

De burgemeester heeft en houdt de bevoegdheid voor het verlenen van een evenementenvergunning. De burgemeester toetst ook of het evenement past binnen de noodverordening. Indien de burgemeester geen vertrouwen heeft in de voorgelegde evenementenaanvraag, dan kan deze de evenementenvergunning beargumenteerd weigeren. In het geval van een demonstratie (Wet openbare manifestaties) is de voorzitter veiligheidsregio, op grond van artikel 39 van de Wet veiligheidsregio's, bij uitsluiting bevoegd om toepassing te geven aan de bevoegdheden bedoeld in artikel 5 tot en met 9 van de Wet openbare manifestaties.

Zoals eerder aangegeven wordt de naleving en handhaving van de noodverordening gemonitord. Op een enkele keer na, zijn hierbij geen grote problemen geconstateerd. Een zorgpunt is en blijft wel de naleving van de 1,5 meter afstand in drukke winkel- en horecagebieden. Door extra monitoring moet voorkomen worden dat het hier te druk wordt. Ook op het water wordt om deze reden op zomerse dagen extra gemonitord.

In het kader van de bestuurlijke handhaving is tot nu toe vijftien keer een last onder dwangsom opgelegd door mij of door een burgemeester (sinds 30 april 2020 is deze bevoegdheid gemandateerd aan de burgemeesters). Twee keer is hiertegen een voorlopige voorziening aangevraagd: sluiting sauna en verbod locatie bruiloft. Beide verzoeken om een voorlopige voorziening zijn afgewezen door de rechter. Tegen één besluit tot het opleggen van een last onder dwangsom is een bezwaarschrift ingediend. Dit bezwaarschrift wordt afgehandeld.

Vorige week heeft het Openbaar Ministerie een overzicht gepubliceerd van de Covid-19 gerelateerde strafrechtelijke beslissingen (OM-afdoeing in registratie CJIB in de periode 23 maart 2020 tot 28 juni 2020):

Gemeente	Noodverordening	Mondkapje
Alphen aan den Rijn	270	0
Bodegraven-Reeuwijk	5	0
Gouda	37	0
Hillegom	10	0
Kaag en Braassem	7	0
Katwijk	9	0
Krimpenerwaard	30	0
Leiden	153	1
Leiderdorp	4	0
Lisse	7	0
Nieuwkoop	3	0
Noordwijk	26	0
Oegstgeest	5	0
Teylingen	16	0
Voorschoten	12	0
Waddinxveen	32	1
Zoeterwoude	4	0
Zuidplas	18	0
Totaal:	648	2

Op dit moment zijn tien formele verzoeken tot nadeelcompensatie ingediend in verband met het verbod op recreatief nachtverblijf (geldig van 3 april tot 1 mei 2020; 3^e Noodverordening). Het doel van dit verbod was, op basis van de prognoses eind maart over de toenemende druk op de zorgcapaciteit in onze regio, om de zorgcontinuïteit in onze regio te kunnen blijven waarborgen en het aantal reisbewegingen in de toenaderende vakantieperioden te beperken. Voor de afhandeling van deze verzoeken tot nadeelcompensatie is een landelijke lijn vastgesteld door het Veiligheidsberaad. De ingediende verzoeken worden conform deze landelijk lijn afgehandeld.

Continuïteit hulpdiensten / crisisorganisatie

Op dit moment zijn er geen bijzonderheden en zijn de hulpverlening en paraatheid van de hulpdiensten gewaarborgd. De hulpdiensten beschikken over voldoende persoonlijke beschermingsmiddelen met betrekking tot Covid-19.

Om ook in de zomervakantie de handhaving van de noodverordening te kunnen waarborgen, worden door gemeenten en politie aanvullende maatregelen genomen om de benodigde toezichts- en handhavingscapaciteit op voldoende niveau te houden. Dit gebeurt onder meer door het verschuiven van de beschikbare capaciteit en de inhuur van gemeentelijke handhavers.

Het (Kern -) Regionaal Beleidsteam (RBT) en het Regionaal Operationeel Team Corona (ROT-C) van de veiligheidsregio blijven ook in de zomervakantie de situatie actief monitoren en kunnen, indien nodig, snel inspelen op veranderde omstandigheden. Gedurende deze periode is er wel een wisselende bezetting van deze teams. Zo word ik tijdens mijn vakantie vervangen door de

burgemeester van Alphen aan den Rijn (23-29 juli 2020) en door de burgemeester van Lisse (29 juli–10 augustus 2020).

Positie gemeenteraad

Sinds meer dan vier maanden functioneert de crisisorganisatie van de veiligheidsregio op het hoogste regionale crisisniveau (GRIP 4). Dit is in alle 25 veiligheidsregio's in Nederland het geval. Bij GRIP 4 heeft de voorzitter van de veiligheidsregio bijzondere bevoegdheden op grond van de Wet veiligheidsregio's. In mijn eerdere brieven heb ik uitgelegd wat deze bevoegdheden zijn, en de bijbehorende procedure, ten aanzien van het vaststellen en handhaven van de noodverordening.

Deze week is het wetsvoorstel Tijdelijke wet maatregelen Covid-19 (Twmc) aangeboden aan de Tweede Kamer. De verwachting is dat deze wet op 1 oktober 2020 in werking treedt. Het is belangrijk dat de maatregelen in de strijd tegen Covid-19, die vrijheden en grondrechten van burgers beperken, een wettelijke basis krijgen. Alleen op deze wijze kan de democratische controle verzekerd worden. Het wetsvoorstel Twmc is te raadplegen via

<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/wetsvoorstellen/detail?id=2020Z13912&dossier=35526>

De nieuwe wet moet de huidige noodverordeningen van de voorzitters van de veiligheidsregio's vervangen. In het wetsvoorstel worden de bevoegdheden voor de uitvoering van de wet (handhaving, ontheffing, etc.) in eerste instantie belegd bij de burgemeester. Indien er sprake is van meer dan plaatselijke betekenis, is de voorzitter veiligheidsregio bevoegd. Deze werkwijze sluit zo veel als mogelijk aan bij de reguliere werkwijze. Samen met de burgemeesters wil ik de bewezen meerwaarde van de veiligheidsregio blijven benutten in deze crisis. Het gaat hierbij om de regionale afstemming van de te nemen maatregelen en de eventuele ontheffingen, uiteraard binnen de wettelijke bevoegdheidsverdeling.

Na de zomervakantie en zodra er meer bekend is over de definitieve inwerkingtreding van de Twmc, zal ik u nader berichten over mijn formele eindverantwoording aan u en de bijbehorende procedure (op grond van artikel 40 Wet veiligheidsregio's). De inwerkingtreding van de Twmc is naar verwachting het formele afschalingsmoment van deze pandemiecrisis.

Op woensdag 15 juli 2020 heb ik, via een teleconferentie, een gesprek gehad met een dertigtal gemeenteraadsleden uit de achttien gemeenteraden in Hollands Midden. Uit de inventarisatie voorafgaand aan dit gesprek, kwam naar voren dat gemeenteraadsleden goed geïnformeerd zijn over de regionale en lokale crisisaanpak. Naast mijn bijdrage middels de raadsinformatiebrieven, hebben vooral de burgemeesters hierin een belangrijke rol gespeeld. In de laatste vergadering van het RBT voor de zomervakantie heb ik hen bedankt voor de prettige en constructieve samenwerking in deze hectische periode. Het devies van de veiligheidsregio Hollands Midden is 'samen sterk voor veiligheid'; en zo heb ik het ook ervaren, waarbij we lokale belangen en verschillen respecteren en afwegen in de uiteindelijke besluitvorming. Deze goede samenwerking heb ik ook gezien en ervaren tussen de gemeentelijke organisaties, de veiligheidsregio, de GGD en de overige hulpdiensten. In de afgelopen maanden is ook door hen veel werk verzet, waarvoor ik hen zeer erkentelijk ben.

Bij nieuwe ontwikkelingen en/of een volgende noodverordening zal ik u wederom schriftelijk op de hoogte stellen van de stand van zaken. Naar verwachting komt er een nieuwe noodverordening

per 1 september a.s. Dit is de volgende, en waarschijnlijk laatste, stap in de versoepeling van de maatregelen, zoals eerder aangegeven door het kabinet.

De jaarlijkse zomervakantie staat voor de deur. In deze bijzondere tijden is het juist nu extra belangrijk om even af te schakelen en uit te rusten, ook al zullen veel oorspronkelijk vakantieplannen flink gewijzigd zijn. In de achterliggende maanden zijn we er samen in geslaagd om het Covid-19 virus onder controle te krijgen, maar we zijn nog niet klaar. Na de zomervakantie gaat de strijd verder om het virus onder controle te houden, totdat er een vaccin of geneesmiddel is. Maar ook de forse maatschappelijke en economische consequenties van de maatregelen die genomen moesten worden in deze strijd, zullen steeds zichtbaarder en voelbaarder worden voor inwoners, ondernemers, instellingen, verenigingen en gemeenten. Er staat ons nog een zware periode te wachten, waarin veel van iedereen gevraagd zal worden. Kijkend naar de samenwerking en gezamenlijke inspanningen in de achterliggende periode, heb ik er vertrouwen in dat we dat ook naar de toekomst kunnen voortzetten. Ik wens u een mooie en rustige zomerperiode.

Vertrouwende u hiermee, voor nu, voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

drs. H.J.J. Lenferink
voorzitter Veiligheidsregio Hollands Midden